

Sygnatura akt VI Ka 248/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **7 maja 2019** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Arkadiusz Łata

Protokolant Dominika Koza

przy udziale Sławomira Zamorskiego Prokuratora Prokuratury Rejonowej G. w G.

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2019 r.

sprawy **E. G.** ur. (...) w P.

córki E. i J.

oskarżonej z art. 160 § 2 kk i art. 157 § 2 kk przy zast. art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 10 grudnia 2018 r. sygnatura akt IX K 1125/17

na mocy art. 437 kpk i art. 438 kpk

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 248/19

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje.

Apelacja prokuratora okazała się skuteczna o tyle, iż w następstwie jej wywiedzenia należało uchylić zapadły wyrok, a sprawę przekazać do rozpoznania ponownego Sądowi I instancji.

Ustalenia faktyczne i oceny prawne sprowadzające się do przyjęcia, iż oskarżona działała nieumyślnie budzą bowiem poważne i zasadnicze wątpliwości i w konsekwencji wymagają ponownego, dogłębnego rozważenia.

Czyny o postaciach określonych w art. 160 § 2 kk i w art. 157 § 2 kk mogą być popełnione zarówno z zamiarem bezpośrednim (gdy sprawca swe zachowanie podejmuje w świadomej woli, chcąc zrealizować znamiona ustawowe danego typu czynu zabronionego), jak również z zamiarem ewentualnym (kiedy sprawca przewidując jedynie możliwości popełnienia czynu zabronionego, czyli realizacji jego znamion ustawowych – godzi się na to).

Po wtóre, fakt pozostawiania opiekuna pod wpływem alkoholu, zwłaszcza gdy ów wpływ jest znaczny (jak w rozpatrywanym przypadku) może – wbrew temu, co wywodzi Sąd Rejonowy – w określonych okolicznościach znajdować się – w bezpośrednim związku przyczynowym (na gruncie przepisu art. 160 § 2 kk) z narażeniem małoletniego dziecka będącego pod opieką takiej osoby na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu lub wręcz narażenie takie powoduje.

Przenosząc powyższe, ogólne założenia w realia faktyczne badanej sprawy nie można było – rozważając problematykę sprawstwa i winy E. G. – zapominać, że chodziło o sprawowanie opieki nad bardzo małymi dziećmi, pozbawionymi jeszcze zdolności krytycznego myślenia, nieobliczalnymi w swych działaniach i niezdolnymi do rozpoznawania oraz unikania niebezpieczeństw.

W dalszej kolejności należało brać pod uwagę – czego Sąd orzekający jednak nie uczynił – sposób umeblowania pokoju, w którym pozostawieni zostali małoletni. Nade wszystko przyleganie łóżeczka dziecinnego na przestrzeni około 40 cm wprost do parapetu okiennego, a nadto umiejscowienie tuż obok dużego fotela, po którym dzieci już wcześniej potrafiły dostać się na parapet. Tę ostatnią okoliczność potwierdzała przy tym również oskarżona, przyznając iż już uprzednio zdarzało się, że dzieci „pchały się” do okien, że „wchodziły na okna” (jak należy się domyślać – na parapet).

Okna z kolei miały możliwość uchylania. W momencie zdarzenia okno, przez które wypadł J. S. było otwarte „na uchyl” ku górze. Okna nie posiadały natomiast zamków umożliwiających stałe ich zamknięcie.

Realnie przeto wchodziła w rachubę ewentualność niepostrzeżonego dostania się dzieci na parapet, otwarcia okna i wypadnięcia z budynku.

W naprowadzonych wyżej warunkach należało dogłębnie ocenić i rozważyć, czy E. G. winna była i była w stanie możliwość powyższą przewidzieć, czy też nie, uwzględniając wszystkie omówione fakty, jak i własne wcześniejsze doświadczenia dotyczące umiejętności chłopców przeniknięcia na parapet okienny. Zasady doświadczenia życiowego oraz wymogi wynikające z zasady należytego sprawowania opieki nad małoletnimi skłaniają do pozytywnej odpowiedzi.

Czy zatem uprawnione było i znajdowało oparcie w materiale dowodowym – przyjmowanie jedynie braku przewidywania podobnych zachowań dzieci mogących stanowić zaskoczenie dla opiekuna, gdy E. G. sprawująca taką rolę oddaliła się na pewien czas od małoletnich nie zapewniwszy realnej opieki nad nimi i nadzoru ze strony obecnego w mieszkaniu syna. Sąd Rejonowy nie przeprowadził tymczasem żadnej głębszej analizy w tych kwestiach, a pisemne motywy zaskarżonego wyroku nie dostarczyły odpowiedzi na wspomniane wyżej pytania.

Alkohol z kolei i pozostawanie pod jego wpływem zawsze w praktyce skutkuje osłabienie zdolności psychomotorycznych oraz osłabia funkcję jasnego i krytycznego myślenia (analogicznie jak w przypadkach kierowania pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości). Czy stan upojenia alkoholowego oskarżonej wynoszący ponad 1 promil nie powinien tym samym zostać uwzględniony jednak jako czynnik pozostający w związku i mający wpływ na zaniechanie w wykonaniu E. G..

Niezależnie od wszystkiego powyższego rację ma oskarżyciel publiczny, co się tyczyło problematyki podmiotu uprawnionego do złożenia wniosku o ściganie (w wypadku ustalenia jedynie nieumyślności po stronie oskarżonej) na tle uregulowania art. 51 § 2 kpk z uwzględnieniem przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (art. 98 § 2 i § 3 krio oraz art. 99 krio).

Skoro w toku procesu małoletni znajdowali się pod faktyczną pieczę zawodowej rodziny zastępczej – tj. małżonków: B. i T. R. – od nich właśnie – stosując powołane przepisy prawa, a także stanowisko wypowiedziane w Uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego I KZP 10/10 – należało odbierać wniosek o ściganie, mimo nieprawomocności orzeczenia o pozbawieniu rodziców biologicznych władzy rodzicielskiej.

W ocenie Sądu odwoławczego rozstrzygnięcie umarzające postępowanie karne nie mogło się ostać.

W przedmiotowej sprawie niezbędne jest bowiem ponowne, całościowe przeprowadzenie przewodu sądowego w zakresie wszystkich dotychczasowych dowodów, o ile nie wyłoni się potrzeba uzupełnienia materiału dowodowego.

Sąd I instancji zobowiązany przy tym zostaje do kompleksowego i dokładnego rozważenia problematyki umyślności i nieumyślności w zachowaniach oskarżonej, biorąc pod uwagę wszystko, co podniósł Sąd Okręgowy. W razie zaistnienia takiej potrzeby Sąd Rejonowy odbierze wymagany procesowo wniosek o ściganie od uprawnionego podmiotu.

Nie przesądzając końcowego rozstrzygnięcia orzeczono jak w dyspozycji wyroku niniejszego.